

Cerkniško jezero

// Dejan Bordjan

Cerkniško jezero je naše najbolj ohranjeno in celo največje presihajoče jezero v Evropi. V času poplav je tudi naše največje jezero in prehodno barje. Vsakoletna izmenjava poplavnih ter sušnih obdobij omogoča obstoj pestrih življenjskih okolij, ki zagotavljajo dom redkim vrstam. Spomladanske poplave privlačijo velike jate ptic na selitvi. Največje jate nekaterih vrst so bile opazovane na Cerkniškem jezeru med spomladansko selitvijo. Cerkniško jezero je edino slovensko gnezdišče kozice (*Gallinago gallinago*), rjavovratega ponirka (*Podiceps grisegena*) in škrlatca (*Carpodacus erythrinus*). Umik poplav omogoča obstoj ene največjih slovenskih populacij ptic vlažnih travnišč. Razgibani ptičji živež spomladi in zgodaj poleti dopolnijo s pisanimi rastlinami posuti travniki. V zgornjih delih vodotokov se v maju prične ples milijonov enodnevnic, ki se jim mudi poskrbeti za naslednje generacije. Z jesenskim deževjem se za kratek čas vrnejo poplave in z njimi vodne ptice.

Status območja: Notranjski regijski park, Natura 2000

■ Priporočen čas obiska:

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AVG	SEP	OKT	NOV	DEC
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Zanimive vrste ptic:

Gnezditve: bobnarica (*Botaurus stellaris*), belorepec (*Haliaeetus albicilla*), grahasta tukalica (*Porzana porzana*), mala tukalica (*P. parva*), kosce (*Crex crex*), kozica (*Gallinago gallinago*), veliki škurh (*Numenius arquata*), rumena pastirica (*Motacilla flava*), bičja trstnica (*Acrocephalus schoenobaenus*), škrlatec (*Carpodacus erythrinus*)

Zanimive živali: vidra (*Lutra lutra*), medved (*Ursus arctos*), menek (*Lota lota*), jelševcec (*Astacus astacus*), močvirski cekinček (*Lycaena dispar*), 35 vrst kačjih pastirjev

Zanimive rastline: beli lokvanj (*Nymphaea alba*), razkrecenolistna vodna zlatica (*Ranunculus circinatus*), travolistni porečnik (*Alisma gramineum*), suličastolistni porečnik (*A. lanceolatum*), srednja mešinka (*Utricularia intermedia*), srednja rosika (*Drosera intermedia*), rahlocvetna kukavica (*Orchis laxiflora*), močvirska kukavica (*O. palustris*), Loeslijeva grezovka (*Liparis loeselii*), bela kljunka (*Rhynchospora alba*)

Kulturno-zgodovinske in naravne zanimivosti: cerkvica sv. Kancijana v Rakovem Škocjanu, Rakov Škocjan, arheološka najdišča na Goričici, Planinska jama, Križna jama, Slivnica

Dejavniki ogrožanja: regulacija vodotokov, turizem

Varstvena prizadevanja: odkup zemljišč in koscu primerno upravljanje z zemljišči

Priporočljiva oprema: dolge hlače, teleskop, daljnogled

Dostop do območja: Z avtoceste Ljubljana-Koper zavijete na izvoz Unec, od cestninske postaje naprej pa peljete proti Rakeku oziroma Cerknici. V Cerknici zavijete takoj za mostom čez Cerkniščico na desno v Dolenjo vas (naprej glej priporočljiva pot obiska). Če prihajate z Dolenjskega, se lahko peljete skozi vasi Sodražica, Nova vas, Grahovo in že ste v Cerknici. ●

Priporočljiva pot obiska:

Okoli jezera vodi dobro prevozna pot, na katero se lahko odpravite v Dolenji vasi ali pa v sosednjem Dolenjem jezeru. Pot vas vodi ob robu Javornikov s pogledom na jezero na levi, konča pa se pri Lipsenju in se nato odmakne od samega jezera. Za ogled jezera na severni in vzhodni strani je treba zapejljati na poti, ki vodijo iz vasi Lipsenju, Žerovnica, Martinjak in Marof proti osrčju jezera. Kadar je jezero suho, je zanimiv tudi sprehod ob strugi Stržena med hribčkom Goričica in Gorenjim jezerom.

foto: Dejan Bordjan

